

Városi ünnep a gyárban

Szeged dolgozóinak megemlékezése
április negyedikéről

A szegedi emlékünnepest elnöksége

Az idei ünnep igen-igen közel került az emberekhez. Nemcsak gondolatokban és érzésekben, hanem olyan értelemben is, hogy ezúttal üzemben tartották meg az április 4-i emlékezőt: a szegedi kábelgyárban. Ide jöttek el a város üzemének, intézményeinek dolgozói, és zsúfolásig megtöltötték a gyár tágas kultúrtermét, hogy részesei legyenek az emlékezésnek.

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi bizottsága, a Szeged városi tanács és a Hazafias Népfront városi bizottsága által rendezett ünnepség bizonyára ezért volt olyan bensőséges, olyan meleg hangulatú. A kábelgyári arany betűkkel írták fel a dekorációra a történelmi dátumot és friss virágokkal díszítették az emelvényt. Az ünnepséget megtisztelte a testvérüzemek küldöttségein kívül Csongrád megye és Szeged párt- és tanácsi szerveinek számos képviselője, a társadalmi és tömegszervezetek vezetői. Az elnökségben foglalt helyet Győri Imre, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára, Sipos Géza, az MSZMP Szeged városi bizottsá-

gának titkára, dr. Biczó György, Szeged m. j. városi tanácsa vb. elnöke, dr. Bozó Sándor, a Csongrád megyei tanács vb. titkára, az MSZBT megyei elnöke, Fűkő József, a szegedi munkásőrség parancsnoka, dr. Földi Gábor, a KISZ Szeged városi bizottságának titkára, Fülöp János, az MSZBT Szeged városi titkára, Halász Árpád, a szegedi kábelgyár igazgatója, Hofgesang Péter, a Hazafias Népfront Szeged városi bizottságának titkára, dr. Kovács Lajos rendőr-alezredes, a szegedi városi és járási rendőr-kapitányság vezetője, dr. Németh Lajos, az SZMT mb. vezető titkára, Oskó Lajosné, a szegedi kábelgyár MSZMP csúcsvezetőségének titkára, Papp Pál kábelüzemi szocialista brigádvezető, Szórád János honvéd alezredes, dr. Tari Jánosné, a városi Nótanács titkára, Tombácz Imre, a forradalmi munkásmozgalom veterán harcosa, Tordai Miklósné kábelgyári szocialista brigádvezető és dr. Tóth Károly, a Szegedi Orvostudományi Egyetem rektora, továbbá a Szovjet Hadsereg ideiglenesen hazánkban állomásozó egységeinek képviselője.

Dr. Biczó György beszéde

Hangzott a Himnusz, majd Halász Árpád megnyitotta az ünnepséget. Ezután dr. Biczó György mondta el ünnepi beszédét.

Méltatta felszabadulásunk jelentőségét, s úgy emlékezett meg róla, mint újkor történelmünk legnagyobb nemzeti ünnepéről. Sokat szenvedett népünk a felszabadulás óta eltelt, történelmileg rövid idő alatt eredményes és dicső utat tett meg. Kifosztott, lerombolt országban kellett megindítani az életet, ahol a háborús károk meghaladták a 25 milliárd pengőt. A romok mellett 400 ezer halott emlékeztetett az esztelen háborúra, s e súlyos károk közepette legalább 30–40 esztendőre tehetjük a veszteségek pótlásának időpontját. Ebben a kilátástalan és nehéz helyzetben a Kommunista Párt volt az egyetlen társadalmi erő, amely messzehangzóan és optimistán hirdette, hogy lesz magyar újraszülöttség, lesz élet a romok felett. Hősi korszak kezdődött történelmünkben; hétköznapi munkáztatunk mellett arra is volt erőnk, hogy megálljt kiáltunk a régi uraknak, az újonnan szerveződött reakciónak. Így tudtuk megvédeni a fiatal köztársaságot, kiszorítani az ellenséget pozíciójából, birtokunkba venni a szocialista rend alapjait, szükséges termelőszerveket.

Járatlan utat járunk, s két évtizeddel ezelőtt úgy gondoltuk, hogy elég elkergetni az urakat és ezzel minden gondot megoldottunk. Ma már tudjuk, hogy ez csak a kezdet volt. Egy országot kormányozni nemes, szép, de nagyon nehéz feladat. Jogosan mondhatjuk ezen az ünnepen, hogy ezekkel a nehézségekkel is eredményesen küzdünk meg és mindennapi munkánkkal, erőfeszítéseinkkel népünk kedve szerint formáljuk jövőnket. Miután a szocializmus alapjait leraktuk, gyorsabb léptekkel haladhatunk a szocialista építés útján. Huszonhárom esztendő munkánk eredményei a hozzájárultak ahhoz, hogy változások, ami első sorban a Szovjetunió és a szocialista országok együttes

fejlődése nyomán, a világ térképét is megváltoztatta az elmúlt évtizedekben. Hazánk ma már igen aktívan részt vesz a nemzetközi életben, népünk véleményével és erejével mindenütt számolnak, ahol a szocializmusért, a békéért, a haladásért harcolnak.

Szegedet sem emlegetjük már úgy, amilyen régen volt. A felszabadulás után több mint tízezer munkanélküli volt ebben a városban, ma minden üzem munkásokat keres, és Szeged nevét mind gyakrabban emlegetik itthon és külföldön is, jóminőségű ipari, mezőgazdasági termékei után.

Ezt a hihetetlenül gyors fejlődést az tette lehetővé, hogy a társadalmi berendezkedés, a szocialista rendszer találkozzon népünk szorgalmával, igyekezetével. Nagymértékben hozzájárult haladásunkhoz a Szovjetunió pusztája léte is, de még inkább az a segítség, amelyet a hatalmas testvérorszagtól kaptunk és kapunk, valamint a szocialista világrendszer ereje.

Sikereinkben szüntelenül ott érezzük a magyar-szovjet barátság érzelmét, politikai tartalmát, a barátságból eredő kölcsönösen előnyös együttműködést. Ebben a testvéri viszonyban benne érezzük, az emberi tisztesség legemlékeztető parancsa szerint a hálát, a hűséget és a tiszteletet a felszabadító iránt.

Dolgozó népünk magának vallotta és vallja a szocialista rendszert, hisz a szocializmusban vetett hit nélkül nem tudott volna ilyen eredményeket elérni. Mert bár távol még a cél, hogy dolgozó népünk számára minden problémát megoldjunk, látjuk, hogy előrehaladásunk elsősorban munkánkon múlik és napról napra közelebb jutunk céljainkhoz.

Dr. Biczó György ünnepi beszédét a következő szavakkal fejezte be:

Hazánk felszabadulásának ünnepén tiszta szívvel köszöntünk a szocialista országokat, mely 23 esz-

tendő alatt újabb segítséggel látta el az áldozatot, melyet szabadságunkért hozott. Amikor a hősi önkéntesek, bátran mondhatjuk: népünk élni tudott az általuk hozott szabadsággal. Ezért szent dolog számunkra barátságunk a Szovjetunióval. Úgy őrizzük és erősítjük ezt a barátságot, mint jelenünk és boldog jövőnk zálogát.

A nagy tapssal fogadott ünnepi beszéd után elhangzott az Internacionálé, majd emlékműsort mutattak be. A műsorban közreműködött Vargha Róbert operaénekes, Várady Zoltán karnagy és Csernák Árpád, a Szegedi Nemzeti Színház művészei, a KISZ Balázs Béla Irodalmi Színpadának tagjai irodalmi összeállításokat mutattak be. Közreműködött a Tömörkény István gimnázium és szakiskola énekkara, szövegét énekelt Kökendi József, a Zeneművészeti Főiskola hallgatója, vezényelt dr. Mihálka György.

Az ünnepség közönsége a kábelgyárban

Még sok tavasz jön

Azon az őszön két vakbivaly maradt a majorban, és egy pár gőzeke, biztosító szelepek nélkül. Azután ezerötszáz hold föld, 23 cselédcsalád, meg egy öreg botosispán.

Ahogy az urak elmentek, nagy süket csönd ült rajtuk és várakozás. A kolomp, amivel hajnalt, reggelt, delet és estét jeleztek nekünk, ott lógott a kalodaágason, némán. Pókok vertek benne tanyát.

A napok úgy siettek, mint a mesében. Három nap egy esztendő. Egy nap alatt esztendőnyit megtudtunk a világról.

Fejőstehénnel szántottunk, a boronát magunk húztuk, kapa után vetettük a magot. A föld türelmetlenül várta. Bár örökre vele bibelődöttünk, addig nem szólt mihozánk soha, ha megaláztak bennünket, még ült rajtuk ő is. Ahogy az indiánok, ha sok a panaszkodás, földrefekve susogják el bánatukat a földanyának, mi nem bizalmaskodtunk vele soha. Hanem most ő biztatott. Ahogy kiment belőle a tél fagyja, siettetjük rügybefeszíteni a termést hozó ágakat.

A barackfák jártak legelő. A barackok hamar hisznek. Azután a meggyek és csereasznyékek következtek. Addig nem figyeltük mi soha. A barack és meggy járt a maga útján, termett annak, aki magának tudta.

Addig nem láttuk mi el csak a komenciómérésig, meg az őszi vásárig. Most szépnek tűnt a kastélykert barackfája,

barkázó mogorója, a piros bogarak nyüzgése, hangyák futkározása, s ahogy hegyezni kezdtek a zsenge füvek.

Vetéseinkre jöttek borulások, nem ritkán terhes jégfelhők, de azt se hitük, hogy minket baj is érhet. Állunkon serkenő legénytollakra szívesen fogtuk rá apáink borotvát, a fák kilombosodtak, a föld a mi kapánk nyomán éledt.

És bármikor bemehettünk a faluba. Kocsmában ültünk Sipos úrnál. Hétköznap volt, estefelé. Tenyerünk, minden porcikánk teli volt várakozó égedelemmel.

Mámorosan hittünk valami megfoghatatlan újbán. Répapalinkát ittuk. Az asztalokat terítették helyett barackvirág szirmok borították. Fejünk felett pamacskban lógtak a termőágak. Valaki azt mondta, Magyarországon vége a háborúnak. Sipos úr kitette a rádió hangszóróját az udvarra. Körültáncoltuk.

Együnk sem volt okosabb a másiknál, de tudtuk, ha valami befejeződik, akkor valaminek el kell kezdődnie. Tiszták voltunk, erősek. Ingujunkt felgyűrve, ehhez nekünk is közünk lesz. Látunk. Kilátunk, kijöhetünk a majorból.

Nemcsak a földek szalagjait cövekeltük azon a tavaszon, de életünk százféle, célbavezető útjait is kimérték akkor a látható és láthatatlan mérnökök.

Még sok tavasz jön, hogy itt legyen az igazán termő nyár.

TÓTH BÉLA

Kitüntetések

A felszabadulás ünnepe alkalmából — a már tegnap ismerttetten kívül is — több Csongrád megyei, szegedi dolgozó kapott kormánykitüntetést, miniszteri elismerést. Több Budapesten, a Parlamentben, illetve a minisztériumokban rendezett ünnepségen vették át kitüntetésüket.

A kitüntetettek között szerepel dr. Ábrahám Antalné, a Szegedi Konzervgyár igazgatója, dr. Dank Viktor, az Országos Közlaj- és Gázipari Tröszt főkezelője, Székelyfalvi-Nagy Béla Kossuth-díjas akadémikus, a József Attila Tudományegyetem tanácskezelő egyetemi tanára, akik a Munka Erdemrend arany fokozatát kapták. Dr. Kelemen Miklós rendőr ezredes, a Csongrád megyei Rendőr-főkapitányság vezetője Vörös Csillag Erdemrenddel tüntette ki az Elnöki Tanács. Tóth László, a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat vezérigazgatója a Munka Erdemrend ezüst fokozatát, Horváth Imréné, a szegedi juteárugyár munkásnője a Munka Erdemrend bronz fokozatát, Széplaki László általános iskolai szakfelügyelő és Csapó Béla általános iskolai igazgató a Munka Erdemrend ezüst fokozatát kapták. Dr. Olasz Sándorné, a szegedi járási tanács vb. titkárságának főelőadóját a Munka Erdemrend bronz fokozatával tüntették ki. Ugyancsak Budapestre adták át dr. László Györgynek, a Csongrád megyei tanács vb. egészségügyi osztálya vezetőjének a Honvédelmi Erdeméremet.

A szegedi járási tanács vb. elnöke, Farkas István miniszteri kitüntetésekkel adta át. Kiváló Pénzügyi Dolgozó kitüntetést kapott Varga Lajos Tihamér, a kiskundorozsmai községi tanács adóügyi előadója, „Dicséret”-ben részesítette a Néphadsereg vezérkarának 3. csoportfőnöke Rigó Józsefné, Üllés községi tanácsának vb. elnökhelyettesét. A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter dicséretlevelet kapták: Balla Pál újszántiváni, Ferenczi István pusztaszeri, Kómar István néprajzkutató, Kordás Sándorné balástyai és Rácz Nándor kiskundorozsmai tsztagok. Kiváló Termelőszövetkezeti Tag kitüntetésben részesült: Barna Imre rózskai, Bedecs Lajos kisteleki, Bitó János pusztaszeri, Bodó József újszántiváni, ifj. Czene István rózskai, Csamangó Mihály gyálári, Farkas Sándor kiskundorozsmai, Gémes Antal és Gyulai Magdolna balástyai, Hegedűs Bitó Mária ruzsai, Jójárt István balástyai, Jójárt István pusztamérgesi, Józó Antalné újszántiváni, Juhász Vince ruzsai, Kakuk János kiskundorozsmai, Kiss Lajosné szegedi, Klinkó Iloné kisteleki, Kovács Pál újszántiváni, Kónya Mihály kisteleki, Kórácz Antal balástyai, Kucska István kiskundorozsmai, Lajkó Mihályné és Maróti Károly forráskúti, Márta Ferenc és Mészáros Károlyné bordányi, Molnár Imre tiszaszigei, Molnár István és Monostori Dávid forráskúti, Muci Sándor balástyai, Mulati Ferenc és Németh Mária pusztamérgesi, Nieszner Ferenc tiszaszigei, Papp János pusztaszeri, Pelle László tiszaszigei, Rácz László és Sebők Istvánné ruzsai, Seres Ferenc kiskundorozsmai, Simon Antal kisteleki, id. S. Korács Mihály pusztaszeri, Szakala István né bordányi, ifj. Szeri Imre pusztaszeri, özv. Szél Péterné tiszaszigei, Terhes József tápai, Tombácz Katalin rózskai, Torma Józsefné tápai, Tóth Imre pusztaszeri, Török József tápai, Török Mihály szegedi, Vincze Miklós ruzsai és Uhrin Ferenc szegedi tsz-tag.

Tegnap délből a városi tanácsban dr. Biczó György, a Szeged m. j. városi tanács vb. elnöke adta át kitüntetésekkel a munkában kimagasló eredményeket elért dolgozóknak. Kovács József, a tanács vb. művelődési osztályának vezetője a Munka Erdemrend ezüst, Szvoboda Péter, az alsóvárosi szocialis otthon dolgozója a Munka Erdemrend bronz fokozatát kapta. Tóth József, a tanács vb. építési és közlekedési osztályának vezetője Honvédelmi Erdemérem, dr. Vácz Józsefné tanácsai dolgozó a mezőgazdaság kiváló dolgozója, Farkas Pálné tanácsai dolgozó az OT kiváló dolgozója, Borbás Vince és Boros István, a vízgazdálkodás kiváló dolgozója kitüntetést vette át. A pénzügyi kiváló dolgozója lett Kálmán Piko Istvánné tanácsai dolgozó.

A Magyar-Szovjet Baráti Társaság kapcsolatainak ápolása terén vezetett kiváló munkáért, a társaság országos elnöksége aranykoszorús jelvényt, illetve plakettet adományozott szegedi és Csongrád megyei aktivistáknak.

A Hazafias Népfront Csongrád megyei titkárságán megtartott ünnepségen dr. Bozó Sándor, az MSZBT megyei elnöke aranykoszorús jelvényt adott E. Szilágyi Júlának, a megyei pártvégrehajtóbizottság tagjának, osztályvezetőnek, Oláh Miklósnak, a KISZ megyei bizottsága osztályvezetőjének, Kalapos Istvánnak, a népfőnt szegedi járási titkáranak és Lacsné Ferencnek, a szegedi Petőfi Művelődési Otthon igazgatójának, aranykoszorús emléklapokat adott át a kisteleki Magyar-Szovjet Baráti Társaság Termelőszövetkezetnek, amit Busa Vilmos tsz-elnök vett át.

Szocialista Kultúráért jelvénnel tüntette ki a művelődési miniszter Szalotsy Istvánt, a Szegedi Nemzeti Színház karnagyát, Angyal Mária rendezőt és Halasi Iván gazdasági igazgatót. A színház dolgozói közül miniszteri dicséretben részesült Domonkos Kálmán ügyelő, Szerényi Lászlóné főkönyvelő és Gombás József.

(Folytatás az 5. oldalon.)